

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Anonasi: do 30 peti a 2 D, do 100 vris 2D 50 p, večji inserati peti vris 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici: beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja etno v Jugoslaviji: 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Škaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Škaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34

Postnina plačana v gotovini.

Novi atentat na Mussolinija

Italija ima novo senzacijo, ki je popolnoma v skladu s njenim notranjim razpoloženjem. Atentat na Mussolinija je razburil duhove in podžgal že obstoječo nemirnost, da se je razplamela do viška.

Atentat sam na sebi je veren izraz razmerja, ki vlada med fašizmom in opozicijskimi krogi, organiziranimi in neorganiziranimi. Motivi atentatorjevi, sploh oboje, iz katerega je izšlo dejanje in atentator sam, vse to je še mnogo premalo pojasnjeno, da bi se mogli napraviti podrobni zaključki. Kakor poznamo italijansko justico, je tudi malo verjetno, da bi prišla v javnost prava slika stanja, ki bi v objektivni luči osvetlila dejanje. Ali navsezadnje to niti ni bistvenega pomena.

Nasprotje med fašizmom in njegovimi mnogostevilnimi notranjimi nasprotniki je zavzelo zelo ostre dimenzije. Kritiki vlade na vsi Italiji je tolik, da se obseg tega nasprotja ne more pokazati v pravi meri; spoznavamo pa ga iz srdite kampanje, ki jo vodi italijanski emigranti zoper fašizem inozemstvu, osobito v Franciji. Ali v emigraciji so se mogli podati samo najboljše situirani politiki, povzini hkrati moške v zrelih letih. Kako neizprosni nasprotniki fašizma so morali ostati šele do al in ti elementi nimajo nikake prilike, da bi dali duška svojemu teza-dovoljstvu; nima jo riti najkromnejše tribun, s katere bi se mogli bodisi v besedi bodisi v dejanju boriti zoper svoje nasprotnike. Fašizem je dobesedno ukinil državljanske svoboščine, najimnitnejšo priobitev moderne civilizacije; politične svobode zdaj v Italiji ni več. Kljub temu, da je nekaj ljudi, ki se tudi načelno strinjajo z diktaturo, s fašistično urdritvijo javnega življenja v državi, je vendar obilica onih, ki ne morejo in ne marajo resignirati na najosnovnejše družabne pravice modernega človeka. Saj je bila Italija v zadnjem stoletju dežela, v kateri so se pojavile skrajne svobodomiselnosti; ta razvoj se vendar ni mogel popolnoma prekiniti z nastopom gospoda Mussolinija.

Za te ekstremne elemente res napolnjen preostali del sredstva za borbo, nego — pot atentator. Sledijo si po vrsti; v njih vidimo, da se izraža neizprosno nasprotje do fašizma. V njih je mogoče gledati protest zoper fašistični režim, ali pa tudi dobesedno nado, da se z osebo Mussolinijevo odstrani izvor diktature, v domnevi, da fašizem ni sposoben postaviti na Mussolinijevo mesto enakovrednega naslednika. V vsakem slučaju je jasno, da stanje na znotraj ni umirjeno in da fašizem ni zgrajen na povsem solidnih osnovah.

Kako močni so nasprotniki fašizma, se iz atentatov ne da sklepati. Za enkrat je gotovo, da jih je atentat le oslabil. Vsak ponesrečen atentat rodi za iniciatorje neugodne posledice in ojači baš onega, zoper katerega je bil naperjen. Takoj se je to pokazalo v barbarskem činu, ki je sledil atentatu. Linčanje se je v vseh civiliziranih deželah odpravilo; le iz najbolj divjih predelov Amerike prihajajo še vesti o te vrste justici. Sedaj so se fašisti tudi v tem pogledu pomaknili daleč nazaj na lestvici civilizacije in kulture. Če bodo s tem ostrašili svoje nasprotnike pred ponovitvijo poskusa, pa je veliko vprašanje.

Eno je izven dvoma: Preudarni fašisti bi se morali iz ponavljajočih se atentatov učiti in bi morali počes nočes odpreti nezadovoljnosti legalnega izhoda. To je poglaviti nauk zadnjih dogodkov.

ŽELEZNIŠKA KONFERENCA V ZAGREBU

— Zagreb, 3. novembra. Danes je bila tukaj otvorjena železniška konferenca, katere se udeležujejo po svojih zastopnikih poleg Jugoslavije še Češkoslovaška, Avstrija in Italija. Konferenca se bo bavila predvsem z ureditvijo železniškega prometa med imenovanimi državami in jadranskimi lukami. V prvi vrsti gre za češkoslovaško jadransko železniško tarifo Jugoslavija pri tem ni direktno zainteresirana, ker gre večina češkoslovaške blaga v tržaško luko in gre pri tem samo za tranzitni promet preko našega ozemlja. Našo državo zastopa na konferenci dr. Dragomir Marković, šef oddelka prometnega ministrstva, z večjim številom železniških strokovnjakov.

TOVARNAR FRANK UMRL

— Linz, 3. novembra. Tu je umrl v visoki starosti 78 let tovarnar Carl Frank, soustanovitelj znanih „Frankovih tovarn“ za ciklorijo.

Po atentatu na Mussolinija

Mussolini pri svoji rodbini. — A atentator sin fašistovske rodbine. Fašisti sestavljajo listo talcev. — Nad 2000 aretirancev. — Prepoved izhajanja slovenskih in vseh nefašistovskih listov.

— Trst, 3. novembra. Zena ministrskega predsednika Mussolinija, dona Rahela se je v trenutku atentata nahajala v posebnem vlaku na železniški postaji v Bologni, kjer je pričakovala s svojo hčerko Edo Mussolinijevega prihoda. Ko je Mussolini prišel na postajo je sporočil svoji ženi, kar se je pripetilo ter ji pripovedoval podrobnosti atentata. Ko je vlak prispel v Faenza se je hotel Mussolini povrniti v Bologno. Stopil je k telefonu ter govoril s prefektom v Bologni, ki pa ga je zagovarjal, da je v mestu najlepši red. Zato je Mussolini svojo name-ro opustil in se odpeljal v svojo vilo v Carteni, kjer navadno živi. Pol ure pozneje je prispel iz Bologne tudi Mussolinijev brat Arnaldo, glavni urednik fašistovskega glasila „Popolo d'Italia“; ostal je v vili preko noči. Mussolini bo ostal v Karteni več dni in se še le nato vrnil v Rim, kjer mu pripravljajo svečan sprejem.

V Forliju je bil Mussolini zaslišan od preiskovalnega sodnika. Pri tej priliki je izročil sodišču kot corpus delicti od revolverske krogle prestreljeni suknjič. Zatrjuje se, da nosil Mussolini kakor večkrat tako tudi v Bologni pod obleko jeklen oklep od katerega se krogla odbila, ker je malo verjetno, da bi ga rešil mali red sv. Mavricija.

Trst, 3. novembra. Kakor poročajo iz Bologne je policija v zvezi z nedeljskim atentatom izvršila številne aretacije. Med aretiranci je mnogo gimnazijcev, ki so bili soščolci linčanege atentatorja Zambonija. Povod za aretacije so dali baje neki spisi, ki so jih našli pri hišni preiskavi v sobi atentatorja Zambonija. Tam so našli med drugim obrazec prisege, ki so jo razni gim-

nazijci podpisali s krvjo in s katero so se obvezali, da ubijejo Mussolinija. To senzacionalno odkritje hišne preiskave dokazuje, da je iskali izvor atentata v mladostni romantiki. Našli so tudi več Zambonijevih pesniških osnutkov, v katerih opeva svetovno svobodo in povečuje mučeniške žrtve fašizma. Zambonija opisuje njegov oče kot sanjavega fanta, ki se nikoli ni pečal s političnimi vprašanji.

20letni atentatorjev brat Assunto Zamboni je korporal v neki milanski vojaški tiskarni. Vest o dejanju in tragični usodi svojega brata je posnel iz časopisov. Novinarjem je izjavil, da ne razume, kako je mogel njegov patrijotično vzgojen brat izvršiti tako dejanje. Cela rodbina je prežeta s fašizmom in Mussolini je bil v njej stalno predmet najvišjega občudovanja. Tudi mladi atentator sam je bil fašist. Predpostavljamo, da Assunto kot odličnega vojnika, ki se je udeležil tudi pohoda na Rim. Vojaske oblasti so ga dale kljub temu aretirati in odvesti v vojaške zapore. Aretirani je bil tudi atentatorjev oče.

— Milan, 3. novembra. V zvezi z nedeljskim atentatom je bilo dostaj zaprtih preko 2000 oseb. Med aretiranci se nahaja vsa rodbina in sorodstvo atentatorja Zambonija.

— Trst, 3. novembra. Vsi listi brez razlike strank, ki niso fašistovski, so zabranjeni. Urednikom je zabranjeno prihajati v uredništva. V Istri so zabranjeni vsi hrvaški in slovenski listi, nemški listi pa na Južnem Tirolskem. Tudi strokovni listi ne smejo izhajati, ako člani uredništva niso organizirani fašisti.

Zamboni po nedolžnem ubit?

Po privatnih vesteh je bil Zamboni nedolžen in pomotoma linčan. — Pravi atentator je baje pobegnil in se pravočasno skril

Pariz, 3. novembra. Poročila, ki jih prejemamo profitašistovski krogi od svojih posebnih poročevalcev iz severoitalijanskih mest, beležijo vesti iz Milana, da se je dogodila po atentatu na Mussolinija v splošni zmedenosti in razburjenosti ter v hipni podjavnosti fašistovske milice strahovita pomota in zamenjava osebe atentatorja. Že prvotne vesti, da je meščanstvo linčalo atentatorja, so se izkazale kot neistinite. Mladeniča so pogazili oddelki fašistovske milice, torej del redne italijanske vojske, ter ga pobili. Prsni koš ubitega mladeniča izkazuje več smrtnih ran. Vedno bolj se širijo vesti, da na Mussolinija ni streljal Zamboni. Sodi se, da je pravi atentator v nastali zmedi pobegnil v hišne veže, med tem ko so se razjarjeni miličniki polastili slučajno na tla

padlega Zambonija. Slučaj linčanja po atentatu v Bologni je prvi te vrste v Italiji, zlasti ako se upošteva, da so ga izvršili miličniki, ki so zapriseženi na kralja. Neutrlni krogi v Parizu menijo, da je bila s tem omadeževana čast italijanskega kralja in vojske.

Milan, 3. novembra. „Corriere dela Sera“ poroča, da so se vršila v Ferrari v ponedeljek dolga zaupna posvetovanja pod predsedstvom milničnega generala in fašistovskega poslanca Balba. Posvetovanja so bila strogo zaupna. Zatrjujejo pa, da je bilo na tem sestanku zaključeno ustanoviti fašistovsko tajno policijo, ki bo sestavljala liste fašistovskih nasprotnikov ter izvajala teroristične represalije. Fašisti so sklenili, da bodo zlasti socialiste strogo nadzirali.

Kongres avstrijske socialne demokracije

Stranka se pripravlja, da zavaruje državno upravo

Od sobote do torka se je vršil v Linzu letošnji kongres avstrijske socialno-demokratske stranke. Udeležili so se ga predstavniki socialno - demokratskih organizacij iz cele Avstrije, prisotni pa so bili tudi socialistični poslanci iz Nemčije.

Po poročilih strankinega vodstva se je razvila razprava o novem strankinem programu. Diskusijo je otvoril poslanec dr. Bauer, ki je naglasil, da izraža nov strankin program predvsem voljo do moči in sklep, da si je treba osvojiti večino. Dr. Bauer je odklonil razredno vladno ter opozoril na primer ruske revolucije, ki je pokazala, da je sam suženj nasilja, kdor uporablja nasilje proti drugim. Zato se mora avstrijska socialna demokracija izjaviti za načelo: Ostati za demokracijo dotle, dokler gre, ter pograbit po diktaturi šele tedaj, ko pritisne skrajna sila. Prišla bo dolga doba, v kateri bodo obstojali tako kapitalistični, kakor socialistični obrati. Socializem bo zmagal, če bodo podružabljem obrati proizvajali boljše in ceneje ter dovoljevali višje meze kar kapitalistični.

Poslanec dr. Eric Adler je izjavil, da obstojata v Avstriji samo dve resni stranki: krščansko - socialna in socialna demokratska. Socialna demokracija so mnenja, da mora izginiti razred izkoriščevalcev. Poslanec Klöckel je trdil, da ne gre več samo za ljudsko šolo, marveč da se mora proletarijat polastiti tudi srednjih in visokih šol. Poslanec dr. Danneberg je kritiziral dr. Seiplov govor, ki da štiti pod svojim prelato-

skim klobukom Velenemce. Liberalce in demokrate, črnožolte in celo žide, samo če so nasprotniki delavstva. Dr. Seipel je danes vodja vseh sovražnikov delavstva v Avstriji. Graški župan Muchitsch je opozoril na brezposelnost in propadanje delavstva, med tem ko troši vlada milijarde državnega denarja za sanacijo krščansko - socialnih strankarskih bank.

Zborovanje je zaključil dunajski župan dr. Seitz, ki je izjavil, da je radost gledati kako se je avstrijska socialna demokracija razvila v poslednjih 30 letih. Danes smo v Avstriji že tako daleč, da si lahko resno postavimo nalogo, kako si osvojimo večino v parlamentu.

Zanimivo je, da je temu socialističnemu zborovanju prisostvovala tudi ga. Elizabeta Windischgrätz, hčerka bivšega prestolonaslednika Rudolfa in vnukinja cesarja Franca Jožefa. Res, časi se spreminjajo.

Novi proračun

— Beograd, 3. novembra. Finančni minister dr. Perić bo prihodnje dni izročil novinarjem daljšo izjavo o finančni politiki vlade. Delo na državnem proračunu gre h kraju. Proračun bo tekom 8 dni dotiskan skupaj s finančnim zakonom, Proračun poedinih ministrstev so že dotiskali. Ostal je samo proračun volnega ministrstva, glede katerega se vodi živahna polemika, vendar izgleda tudi tu, da je dosežen sporazum v vseh bistvenih točkah. Gre samo še za podrobnosti. Proračun prihodnjega leta bo samo za 800—900 milijonov manjši od letošnjega. Vlada je prvotno obćala, da bo znižala proračun najmanj za dve milijardi dinarjev. Potemtakem je doživel finančni minister velik neuspeh in bo imel v Narodni skupščini zelo težko stališče.

Današnja seja Narodne skupščine

Predsednik sam priznava, da vlada prezira skupščinski poslovnik in ustavo. — Ostra kritika razmer v ministrstvu saobračaja

— Beograd, 3. novembra. Danes je bil edini važnejši dogodek seja Narodne skupščine, ki je bila otvorjena ob pol 11. Za sejo ni vladalo posebno zanimanje od strani občinstva, še manj od strani poslancev, ki so srednje zastopani. Sejo je otvoril predsednik Narodne skupščine Marko Trifković, ki je danes prvič nastopil po svoji zopetni izvolitvi. Marko Trifković se je zahvalil Narodni skupščini za izkazano zaupanje povodom izvolitve za predsednika rednega zasedanja Narodne skupščine ter obljubil, da bo storil vse, da utrdi in poveča avtoriteto parlamenta. Po končnih formalnostih in prečitanju zapisnika zadnje seje se je oglašil k besedi posl. dr. Zanić, ki je kritiziral vlado, zlasti pa notranjega ministra Božo Maksimovića, čes da ne odgovarja na stavljenе interpelacije. Dr. Zanić je odgovoril predsednik Trifković, da je glede interpelacij storil, kar je mogel in da bo o tej stvari še interveniral. Nato je zopet povzel besedo dr. Zanić, ki je v daljšem govoru osvetlil protustavno postopanje vlade glede interpelacij, ki so bistveno pravo vsakega poslanca. Posl. SDS Božović je vprašal predsednika Narodne skupščine, ali hoče kot predsednik parlamenta zaščititi poslansko imuniteto. Svoj čas je vložil na zunanega ministra dr. Ninčiča interpelacijo radi albanskega poslanika v Beogradu Cerna bega. Dr. Ninčič pa ni odgovoril na interpelacijo, kakor predpisuje poslovnik Narodne skupščine in določa ustava, marveč je vložil proti posl. Božoviću pri sodišču tožbo radi razžaljenja časti in klevete. Sodišče v Beogradu je pozvalo poslanca Božovića, da izroči sodišču pismen odgovor na tožbo zunanjega ministra dr. Ninčiča, kar pa je posl. Božović odklonil, ker nasprotuje ustavi in imuniteti. Sodišče ima pravico zahtevati take informacije samo preko parlamenta. Predsednik

Trifković je pritrld posl. Božoviću ter mu sporočil, da je predsedništvo narodne skupščine dopoldne uradno obvestilo prvostopno sodišče, da nima pravica zahtevati direktnega odgovora od posl. Božovića, ter da ima svoje želje predložiti predsedništvu Narodne skupščine. Posl. Božović se je zahvalil predsedniku za njegovo podporo in pravilno stališče v tej stvari. Na to pa je vehementno napadel zunanjega ministra dr. Ninčiča, ki ni odgovoril na njegovo interpelacijo. S tem da je dr. Ninčič škodoval interesom naše države in njenemu ugledu.

Nato je Narodna skupščina prešla na dnevni red, to je na razpravo o predlogu glede izrednih kreditov ministrstva saobračaja za leto 1926/27. Pri tej napovedi je nastal v dvorani smeh. Opozicijski poslanci so klicali večini: „Pazite, gospodje, zgodovinski moment prihaja. Vlada dela!“ Tudi del večine se je pridružil splošnemu smehu. Minister saobračaja Vasa Jovanović je branil predlog glede izrednih kreditov izjavljajoč, da ti krediti ne bodo zvišali izdatkov, ker bodo prosto prenešeni z raznih postavk, ki so že predvidene v proračunu. Za ministrom se je prvi oglašil poslanec zemljoradniške stranke Dimitrije Vujčić, ki je kritiziral predlog. Za njim je poslanec demokratske zajednice Pera Marković opozoril skupščino na partizanske zlorabe, ki so baje v ministrstvu saobračaja na dnevnem redu. Ministrstvo dela brez vsakega smotnega programa. Za njim je govoril poslanec SDS Demetrović, ki je tudi žig-sal brezglavost in partizanstvo, ki vlada v ministrstvu saobračaja. Naša država je mehda edina, kjer je ministrstvo saobračaja deficitno. To ministrstvo prednjači glede deficita ostalim ministrstvom, ki so vsa skupaj žrtve nesmotrene in nesposobne vladne gospodarske in saobračajne politike.

Radić bojkotira Strossmayerjevo proslavo

— Zagreb, 3. novembra. Svojičas je Stepan Radić napovedal, da se udeležil Hrvatski seljaški klub korporativno velike proslave odkritja Strossmayerjevega spomenika, ki bo v nedeljo 7. novembra v Zagrebu. Da bi se njegovi poslanci lažje sestali, je sklical sejo poslanskega kluba za 6. november. Današnji „Dom“ pa objavlja sklep predsedništva HSS s podpisom vsega predsedništva, v katerem opoveduje sejo poslanskega kluba, sklicano prvotno za 6. november in izjavlja, da poslanci HSS ne bodo sodelovali pri odkritju spomenika vlatiki Strossmayerju. V isti številki „Doma“ objavlja Stepan Radić daljši članek, v katerem napada odbor za odkritje spomenika čes, da bo svečanost samo nenarodna, nehrvatska in neseljaška parada gospode, ki ima na narod nobene vpliva Hrvatski seljaški stranka izvaja po zahtudi Stepana Radića program vladike Strossmayerja praktično in v narodu samem.

Proti zlorabi Strossmayerjeve proslave

— Beograd, 3. novembra. Poslanec Davidovičevega kluba Grga Angielinović je naslovil na ministrskega predsednika vprašanje radi bližnjega odkritja spomenika Josipa Juraja Strossmayerja v Zagrebu, na kar zahteva podvizen odgovor na prvi seji Narodne skupščine. Javnost je pričakovala, da bo vlada smatrala odkritje tega spomenika kot splošno narodno proslavo. Vlada pa dopušča sedaj, da se to slavje pretvarja v navadno partizansko in partikularistično proslavo. Poslanec Angielinović je mnenja, da je treba vsak velik dogodek iz srbske, hrvatske ali slovenske preteklosti proslaviti v vsem narodu. Sedaj pa se je dovolilo neodgovornim elementom, da so jugoslovenskemu Sokolu onemogočili pristop na proslavo njegovega duševnega očeta in utemeljitelja. Kot druga točka proslave je postavljena nadalje svečana seja seljaške sloge, to je radičevske strankarske organizacije. Zato vprašuje dr. Angielinović: Ali misli kraljevska vlada sodelovati pri proslavi odkritja Strossmayerjevega spomenika v Zagrebu kot predstavitelja države in naroda kot celote in kaj namerava ukreniti, da se proslavi odvzame partizanski značaj in omogoči sodelovanje vsem pristajšem delu kdej vladike Strossmayerja.

Zveza jugoslovenskih mest Predkonferenca v Zagrebu

— Zagreb, 3. novembra. Sredi meseca novembra se bo vršila v Zagrebu predkonferenca za ustanovno skupščino Saveza mest SHS. Predkonferenci bodo prisostvovali zastopniki Zagreba, Beograda, Subotice, Ljubljane, Sarajeva, Skoplja, Novega Sada, Osijeka, Maribora in Spltia. Dnevni red konference obsega štiri točke in sicer: 1. Potreba saveza; 2. začasni pravilnik; 3. začasni prispevki mest in 4. razprava o novem zakonu o mestnih občinah. Sedež Saveza bo v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani, izmenično vsako leto v drugem mestu. Člani Saveza bodo lahko vsa mesta in vse občine z nad 6000 prebivalci. Upravni odbor Saveza bo obstojal iz 14 odbornikov: Zagreb in Beograd volita po 4, Ljubljana 2, ostala mesta skupno 6. Predsedniki Saveza bodo lahko samo župani mest Beograda, Zagreba in Ljubljane.

SENZACIONALNA IZKLJUČITEV IZ HSS

— Beograd, 3. novembra. „Politika“ javlja iz Zagreba, da je predsedništvo HSS izključilo iz stranke dr. Josipa Košutića, bivšega kabinetskega šefa Stepana Radića. Dr. Josip Košutić se je kljub prepovedi družil z bivšim ministrom dr. Nikićem ter ga povabil na rodbinsko proslavo. Dr. Josip Košutić je bratranec Radićevega zeta inž. Košutića.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Wien 798.50—801.50, Berlin 13.475—13.505, Brusel 790.5—793.50, Budimpešta 795.50—798.50, Italija 241.623—243.623, London 274.54—275.34, Newyork ček 56.581—56.781, Pariz 182—184, Praga 167.60—168.40, Curich 10.9275—10.9575.
Valute: lira 239—241.
Efekti: 7 odst. inv. pos. 1921 76 in tri četrti do 77 in pol 2 in pol odst. drž. rente za ratnu štetu 334, 335—336, Ljubljanska kreditna 150, Hrv. eskomptna banka 100 do 100.5, Kreditna banka, Zgb. 100—101, Hipotekarna banka 56, Jugobanka 95—96, Pratišediona 865—8675, Drava d. d. Osijek 880, Sečerana, Osijek 425—435, Isis d. d. 45, Nihag 12, Gutman 240, Slaveks 100, Slavonija 36—40, Trboveljska 310, Verže 102, Agr. 43—44.

INOZEMSKA BORZE.

— Curich: Beograd 9.145, Pariz 16.54, London 25.135, Newyork 518.75, Milan 22.10, Praga 15.35.
— Trst: Beograd 41.10—41.40, London 113.25—114, Curich 452—455.

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek,
okusen i cenen.
Dobiva se v vseh
dobro asortiranih
kolonialnih trgovinah.

Zanimivosti iz naših krajev

Mednarodni pustolovec prijet v Beogradu. — Težka nesreča na pirovanju. — Samomor v Zagrebu

Pred par dnevi je dospel v Beograd z dunajskim brzovlakom neki zelo elegantni parček. Že njuna obleka je vzbujala pozornost radi pretirane elegancije. Pri policijskem komisariatu na kolo-dvoru, kjer se morajo zgledati vsi tučci, sta se vpisala kot gospod in gospa Berger, veletrgovca z Dunaja. Ker so bili njuni dokumenti v redu, sta brez vseh sitnosti pasirala kontrolo ter se nastanila v najlepšemu oddelku hotela «Moskva». Nastopala sta povsod izredno elegantno ter razmetavala denar. Policija, ki stalno nadzira tučce, je imela tudi ta par v evidenci. Pri nadzorovanju je policija ugotovila, da trgovec, ki je prišel v kupčijskih zadevah v Beograd, sploh ne dela nikakih kupčij, pač pa s svojo ženo pridno zahaja v najlepše nočne lokale, kjer vzbujata s svojo razpisnostjo občo pozornost. — Policijskemu komisarju Acimoviću se stvar ni zdela popolnoma v redu in je zato odredil v hotelu hišno preiskavo pri Bergerjevih. Tu pa je policija ugotovila, da se piše Alfred Berger prav za prav Siegfried Weiss ter da je rodom iz Nemčije. Če tudi med njegovo prtljago niso našli nič posebnega sumljivega, je policija vendarle na tistem telefonično vprašala v Berlinu, kdo bi bil ta Berger-Weiss. Že naslednjega dne pa je dospel brzjavni odgovor sledeče vsebine:

Obdržite Siegfrieda Weissa in njegovo ženo v strogem zaporu in pod močno stražo. Zakonca Weiss sta v Lübecku defraudirala veliko vsoto. Izročitveno postopanje bo nemudoma uvedeno. Zaslužili ste si tudi premijo v znesku 2000 zlatih mark (26.000 Din), ki je razpisana na aretacijo. Weiss je po vsej Nemčiji znan goljuf in mednarodni pustolovec.

Zakonca Berger-Weiss sta seveda takoj nato odromala v glavnjaco, od koder ne moreta več pobegniti.

V Knjaževcu se je pripetila minulo nedeljo težka nesreča. Posestiški sin Vukašin Jović je obhajal svojo zaroko z lepo Jeleno Vukosavljevičevico. Vršilo se jo po starem običaju veliko pirovanje, na katerega so bili povabljeni vsi sorodniki in prijatelji. Veselo razpoloženi gostje so tudi streljali. Med drugimi je hotel tudi ženin sam v proslavo veselega dogodka oddati strel. Da bi dosegel kar najmočnejšo detonacijo, je nabasal patrono z dinamitom, pri vžiganju pa je bil tako nepreviden, da mu je patrona eksplodirala v roki. Učinek je bil grozovit. Njemu je desno roko popolnoma raztrgalo, tako da so bili kosci mesa in kosti raztreseni po vsej sobi, vsi ostali gostje pa so bili več ali manj težko ranjeni. Najhujeje je ranjena nevesta, ki je sedela poleg ženine. Na tlavi in prsih je zadobila več globokih ran. Osem oseb so morali takoj prenesti v bolnico, med njimi tudi ženina in nevesta.

Samomorilna manija v Zagrebu od nekega dne narašča. Še meseca sem ni bilo dneva, da bi ne bil izvršen ali poskusen vsaj eden samomor. Tudi večkrat je izvršilo neko neznano dekle, najraje iz okolice, ob belem dnevu sredi ulice samomor. Ko je privozil po Savski mosti motorni voz cestne železnice v najhujšem tempu, se je vrgla neznanka bliskoma tik pred vozom na tračnice.

Voznik ni mogel voza več ustaviti. Dekle je ležalo tako, da so kolesa truplo popolnoma razmesarila. Ko je voz kmalu na to obstal, so našli na tiru samo še kup krvave mešanice obleke, kosti in mesa. Policijska komisija, ki je prihitela na kraj nesreče, ni mogla ugotoviti identitete samomorilke. Ostanke so prepeljali v mrtvašnico. Kdo je nesrečnica in kaj jo je gnalo v smrt, bodo morda ugotovile šele policijske poizvedbe.

Komba v garniziji

Kino Ideal.

Izpred sodišča

«Poglejte te suhe kosti, te so moje ga moža spravile v tako revščino. Vse dni leži ta človek in vsa fara ga črta.» Tako je nagovorila huda izanka svojega sosedu, ki se je pred kratkim streljal v nje-mim možem in ga je precej težko poškodoval. Radi poškodbe moža je dobil njen sosed že svoje plačilo, toda tudi ona je bila obsojena, ker se je le malo preveč nerodno izrazila o sosedu, na 400 Din globe. Žena pa se je pritožila čes, da je bila opravičeno razburjena in da pri njih teh izrazov ne smatrajo za žaljive. Senat je res vpošteval ženin zagovor in toliko, da ji je znižal kazen od 400 na 50 Din.

Ker ni znal cirilice, je šel kapral Z. tam od Podgorice k svojemu tovarišu, redovcu Manji, in ga je naprosil, da mu je ponaredil vojaško objavo, s katero se je nato kapral tudi srečno pripeljal do Karlovca, kjer pa so sleparijo razkrili in ga prijeli. Pri razpravi se je Matija zagovarjal, da je res ponaredil to objavo, toda le pod pritiskom kaprala, katerega se je bal posebno še, ker mu je zagrozil z raznimi sikami, ki so pri vojakih možne napram redovu. In senat je res vpošteval ta zagovor in je fanta oprostil, opozoril pa ga je predsednik prav resno, da naj drugič pustí take nerodne pisarje.

«Nevaren kolesar ste vi, K. Odkod ste doma?»
«Iz Hraša, gospod, tam na Gorenškem.»
«Že parkrat radi tatvine kaznovan, ste se vrgli sedaj na kolesa. Povejte po pravici, če ste res ukradli Ivanu Haušiču v Hrašah kolo?»

«Ja, gospodje, res je. Prilika me je pripeljala v to nepriliko. Šel sem v vozo in zagledal kolo. Najprej sem malo poskusil, če znam še voziti, in ker mi je dobro šlo, se mi je vožnja dopadla in vozil sem dalje in dalje in vedno mi je bolj ugajalo, tako da sem prišel nazaj v K-ranj. Tam pa sem dobil prijatelja Doratka, ki mi je dal za kolo eno obleko in pa 250 dinarjev. Preoblekel sem se in se šel krepčat po vožnji, toda kmalu se me prišlo in sedaj sem tu in prostim, da me sedite po molosti.»

No, in če enkrat so fantu ma spre-gledali in so mu prisodili samo šest mesecev, ker upajo, da se bo morda vendar le še pobiljšal.

Vsesovjetski kongres

Listi objavljajo ekspozé, ki ga je imel Buharin na 14. kongresu ruske komunistične stranke, ki se baš te dni vrši v Moskvi. V poročilu se opisuje splošna mednarodna situacija. Buharin ni optimistično razpoložen glede izgledov svetovne revolucije. Sedaj sta na dnevnem redu dva ogromna dogodka: stavka v Angliji in revolucija na Kitajskem. Na teh dveh točkah se razvijajo silni dogodki svetovne važnosti. Socijalna revolucija pa vendar napreduje, kar dokazujejo sledeče tri činjenice: utrjevanje in napredovanje sovjetske Rusije, stavka v Angliji, revolucija na Kitajskem. V tej revoluciji sodeluje več sto milijonov Kitajcev. Anglički delavci napredujejo s premišljenimi koraki, sovjetska Rusija pa nastopa proti kapitalističnemu družabnemu redu.

Referat Buharina je bil sprejet z burnim odobravanjem. Po kratki diskusiji je bilo poročilo odobreno. Za njim je vzel besedo Stalin, ki je poročal o položaju sovjetske Rusije. Kritiziral je delovanje opozicije. Pokreti v ino-zemstvu se morajo voditi tako, da ne bodo izzivali napadov in intervencij kapitalističnih vlad proti sovjetski Rusiji, ker je vsako oslabiljenje komunistične države usodopolno za vse svetovno delavstvo. Kongres je sprejel vse Stalina-ve predloge: da se prisili opozicijske voditelje, da se držijo svojih obvez, da se nadalje izvede energična borba proti socialnim demokratom in da se pos-jasnijo zmote oportunitizma.

Nato je bil potrjen sklep, s katerim se izključuje Zinovjev iz tretje in-ternacionalne. Razkolnikov je prečital pozdrav centralnega komunističnega urada, komisar Rikov je končno podal poročilo o gospodarskem položaju. Gradbene oblasti so zgradile 12 velikih električnih central, ki bodo služile elektrifikaciji ruskih železnic. Na področju Dona je produkcija premoga poskočila za 17 milijonov ton. Industrijska pro-dukcija je za 18 odstotkov večja ka-kor v mirnem času.

Kongresu prisostvuje 850 delega-tov.

Propadajoči dunajski aristokrati

Visoka dunajska aristokracija in plu-tokracija preživlja težke čase. Zlata doba, ko so razni nadvojvode, principi in baroni živeli lahko tudi ob brezdelja, je za vedno minula, kajti blagajne, ki so bile poprej tej porodici na stežaj od-prte, so se neusmiljeno zaprle. Nekdanji aristokrati so prisiljeni, da si iščejo zaslužka, da prodajajo svojo posest, gradove, dragocenosti in drugo, kar jim je še ostalo. Umevno je, da so še mnogi, ki se v spremenjenem razmeru ne morejo živeti; v teh slučajih je katastrofa neizbežna.

V noči od nedelje na ponedeljek se je na Dunaju sredi Karlovega trga ne-nadoma zgledil na tla neki elegantno oblečen možki. Pasantje so obvestili rešilno postajo. Medtem so ga položili na stopnice bližnjega poslopja, kjer se je neznanec za hip zavedel. Povedal je, da se piše baron Hans Mayerhofer in da si je radi neke bolezni hotel končati življenje. V njegovem žepu so našli stekleničico s strihinomom. — Ma-yerhoferja so nato prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Baron Mayerhofer je potomec stare aristokratske rodbine. Bil je popreje častnik v avstrijski armadi, prevrat pa ga je našel nepripravljenega. Nika-kor se ni mogel užitviti v misel, da so lepi časi minili. Pred leti se je sicer poročil s hčerko bogatega dunajskega industrijskega, toda tudi to ni imelo ha-ska. Mayerhofer se ni lotil nobenega pametnega dela in sorodniki so ga za-man poskušali zainteresirati za razne oklice in podjetja, kjer bi mogel kaj zaslužiti. Pač pa se je Mayerhofer udal kokainu. Padal in pogrezal se je ved-no bolj in prišlo je tako daleč, da se je zapletel v umazano in škandalozno afero, s katero se je baš te dni imelo baviti dunajska policija.

Baron Mayerhofer je bil stalen gost grofice Salm. Nekega dne je gro-fica ovadila policijo, da je bilo njeno stanovanje za časa njene odsotnosti z

Dunaju popolnoma izpropano. Grofica je pred svojim odhodom prepustila stanovanje v varstvo svojemu nečaku baronu Erlangerju, ki pa je s svojimi tovariši, samimi kokainisti, prirejal v stanovanju pravcate orgije. Ta družba je popolnoma oplenila grofičino stano-vanje. Tekom preiskave, je policija čedno družbo izsledila in izročila so-dišču. Ukradene predmete so našli pri ne-kem draguljarju.

Kakor javljajo dunajski listi, je bil v afero zapleten tudi baron Mayer-hofer. To dejstvo, splošna apatija do dela in mrznja do vladajočih razmer so ga pognale v smrt.

UNION ČOKOLADA KAKAO BONBONI

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama
Sreda, dne 3. novembra: Skopuh. C.
Četrtek, dne 4. novembra: Zaprti.
Petek, 5.: Drugi breg. B.
Sobota, 6.: ob 16. Skopuh. Dijaška predsta-va pri znižanih cenah. Izv.
Opera:
Sreda, 3.: Zaprti.
Četrtek, 4.: Boris Godunov. Gostuje slavni baritonist Zalevski. Izv.
Petek, 5.: Othello. A.

Iz gledališke pisarne. Radi smrti očeta režiserja Skrbinskega se je moral sinoči v dramo nenadoma spremeniti repertoar. Me-sto naznanjenega Machetha so dobili isti abonenti predstavo Joy. — Abonente reda E opozarjamo, da mora vsled obolelosti opernega pevca G. Bukska odpasti nocojš-nja predstava v operi. Isto dobe abonenti začetkom prihodnjega tedna. Danes ostane operno gledališče zaprto.

Trostovski koncerti. Naš klavirski vir-tuoz prof. Anton Trost priredi v prihodnjih dneh tri samostojne klavirske koncerte. V petek, dne 5. t. m., nastopi v Glasbeni Ma-tici v Ptuj, v nedeljo v čitalniški dvorani v Kamniku, v ponedeljek 8. t. m. pa v Filhar-monični dvorani v Ljubljani. Na njegovih programih so med drugimi sledeči sklada-telji: Jean Philippe Rameau, Beethoven, Marx, Debussy, Albaniz, Chopin in Liszt. Vstopnice so povsod že na razpolago, v Ljubljani v Matični knjižarni.

Otvoritev dunajske Volksopere. Dunaj-ska Volksopera, ki se že dolgo zvija v kri-zi, se naposled vendarle otvori. Prva pre-dstava bo v nedeljo, dne 31. oktobra. Pela se bo Bizetova «Carmen». V naslednjih dneh pridejo na vrsto: Hoffmannove pripovedke, Lohengrin, Faust, Tannhäuser, Tosca, Hugenoti in druga dela. Zavodu stoji na čelu Her-mann Frischler.

Cervantesov rojstni dan — Španski na-rodni praznik. Letos so v Španiji prvič ob-hajali Cervantesov rojstni dan kot splošen narodni praznik. Knjižarne so prodajale «Dona Quixota» in druga dela velikega ro-manciarja po znižanih cenah, na univerzah in ljudskih visokih šolah pa so se vršila predavanja o tem geniju španske proze, ki je s svojimi umotvori oplodil vso svetovno literaturo.

Spomini N. Krupske, vdove po Ljenuinu, so pravkar izšli v moskovski državni za-ložbi.

Dagavice
najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Beleznica

KOLENDAR.
Danes: Sreda, 8. novembra 1926; ka-toličani: Hubert; pravoslavni: 21. oktobra, Ilarion; muslimani: 26. rebi-ul-ahira 1345; židje: 26. marhešana 5687.
Jutri: Četrtek, 4. novembra 1926; ka-toličani: Karol; pravoslavni: 22. oktobra, Averkije; muslimani: 27. rebi-ul-ahira 1345; židje: 27. marhešana 5687.

DANASJNE PRIREDITVE.
Gledališče: Drama: «Skopuh» C, ope-ra zaprta.
Kino Matice: »Sibirijac»; Ljubljanski dvorec: »Danse Macabres»; Kino Ideal: »Varietec».

DEZURNE LEKARNE.
Danes: Trnkocy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva c.
Jutri: Bohinc, Rimska v.; Levstik, Resljeva c.

Solnce zaide danes ob 16.47, vzide ju-tri ob 6.41 in zaide ob 16.45.
Mesec zaide danes ob 16.15, vzide ju-tri ob 5.08 in zaide ob 16.33.

Sport

Še nekatere nogometne tekme

NEDELJA IN PONEDELJEK.
Maribor: Rapid — Merkur 7:3 (6:3). Stanje prvenstva v Mariboru je sedaj sle-deče: Maribor 5 tekem, 9 točk, Rapid 5, 8, Merkur 5, 6, Ptuj 4, 3, Svoboda 4, 2, Mura 5, 0. Tekma Ptuj — Svoboda še ni odigrana.
Beljak: Villacher SV — SK Maribor 6:3 (4:2). Nezalužen poraz Maribor.
Grazec: Slovan (Dunaj) — Sturm 6:0 (1:0).
Dunaj: Prijateljske tekme: Admira — FAC 6:2; WAC — Hakoah 3:0 (2:0), Hertha — Wacker 2:1 (2:1).
Budimpešta: FTC — Rapid (Dunaj) 4 : 1 (2 : 1). Dunajčanom se je poznala utrujenost.
Bratislava: BAC (Dunaj) : SK Bratisla-va 5:2.

— SK Ilirija (nogometna sekcija). V tekočem tednu trening v četrtek in petek ob 16. uri na dva gola, in sicer le ob ugod-nem vremenu. — Načelnik.

— Stanje prvenstva na Dunaju. Stanje prvenstva na Dunaju je sledeče: BAC 8 te-kem, 15 točk, Admira 7, 11, Simmering 8, 10, Rapid 7, 9, FAC 6, 9, Wacker 7, 8, Vie-na 7, 5, Sportklub 8, 5, Amateure 8, 5, Ha-koah 7, 5, Slovan 6, 4, WAC 3, 2, Rudolfs-hügel 8, 2. V drugem razredu vodi Hertha s 14 točkami pred Vorwärtsom 6, ki jih je v sedmih tekmah dosegel 11.

— Tudi Sparto velja turneja v Ame-riki. Praška Sparta se vrne s svoje tur-neje po Ameriki 15. t. m. Kakor javljajo češki listi, bo Sparto njena turneja veljala več igralcev. Tako sta baje podpisala pogodbo za pristop k nekemu klubu v Chicagu zna-na igralca Sparte Steiner in Cerveny.

Sokol

»Ljubljanski Sokoli« (Narodni dom) sporoča svojemu članstvu in naraščaju, da predava v četrtek 4. t. m. ob pol 9. zvečer v društveni sobi načelnik JSS br. dr. Viktor Murnik »O sokolski ideji«. S tem večerom se odprta ciklus predavanj o imenovanj-temi. Predavanja se bodo vršila vsak četrtek, nanje se v prvi vrsti opozarjajo bratje telovadci in sestre telovadkinje. Na spore-du so še tudi druga zanimiva in aktualna predavanja, ki bodo odsev vseh tistih vprašanj, ki zadevajo sodobno družbo, narode in človeštvo. Članstvo naj se vseh predavanj množtevno udeležuje. Zdravilo Prosveto-ni odsek. 996a

Vabilo

Trgovski, industrijski, bančni in drugi privatni nameščenci: člani Trgov-ske bolniške blagajne v Ljubljani se vabijo na

protestno zborovanje, ki se vrši v četrtek dne 4. novembra ob pol 8. zvečer v veliki dvorani Mest-nega doma.

DNEVNI RED:
1. Ukinitve Trgovske bolniške bla-gajne v Ljubljani.
2. Uporaba v Sloveniji vplačanih prispevkov za borze dela v Sloveniji.

Sklicatelj.

Spominajte se nesrečnih poplavlencev!

Maurice Boue: 46

Skrivnost „Črne žene“

Roman.

— Zaupam tvoji bistroumnosti. Ali opozoriti te moram, da s moraš čez dan vrniti v svojo ječo. Utegne se pri-petiti, da se pojavi nenapovedan obisk, in bilo bi vrlo opasno, da te ne najdejo doma. Le pod tem pogojem pristanem na sodelovanje.

— Na to sem mislil že sam. Saj bi bilo tudi brez pomena, da preždim ves dan v skrivališču, zlasti še, ker se grof po vsej verjetnosti po dnevi ne mudi v spalnici. Na grof pojdem šele zvečer, ko se poda grof k počitku.

— Stvar je torej urejena. Izprazni-va še poslednjo buteljko na uspeh tvo-jeja podvzeta! Mrak se že spušča in moral te bom zapustiti, da moja od-sotnost ne vzbudi pozornosti. Jutri pa se vrnem in te popeljem v skrivališče.

To reši Vignault nali poslednji ostanek vina v čaši in prijatelja sta nazdravila drug drugemu na srečni zaključek opasne avanture. Preden se je mornar poslovil, ga je Morlon še izprašal glede grofovih navad, kdaj se poda k počitku, kako ravna s svojimi

uslužbenci itd. In ko je Vignault izgi-nil, je bil dobrodušen poučen o vsem, kar je bilo količkaj v zvezi z grofom in njegovim življenjem na ladiji.

X.

Zagonek se jasni.

Drugo jutro je Morlon vstal čil in spočit. Bled žarek svetlobe je promical v njegovo temačno ječo.

Čakal je, da mu Vignault prinese zaj-trik. Toda mornarja ni hotelo biti in čas mu je mineval po polževu. Jel je torej hoditi po celici gor in dol, da si prežene moreče dolgočasje. Neprijetne misli so mu begale in mu kratile pokoj.

Polaščati se ga je začel nemir. Kaj neki namerava grof ukreniti z njim? Prišlo mu je na misel, da bi s pomoč-jo prijatelja Vignaulta pobegnili. Toda v istem hipu je misel že zavrgel. Zdela se mu je nizkotna in njega nevedna. Treba je predvsem osvoboditi Hugeto, potem pa poizvedeti še razne druge stvari. Za-kaj tako ugodna prilika se mu ne bo po-nudila nikdar več. V prvi vrsti je moral torej dognati, kdo je pravzaprav grof Kerberov in kake namene zasleduje z večnim križarjenjem po morju.

Usoda mu je bila naklonjena: poslala ga je grofu na pot. In zdaj naj se svoji zaščitnici izneveri in naj pobegne? Ne.

dragoceni položaj je treba izrabiti, najsi mu prete še tolike nevarnosti.

Do tod je prispeval v svojem razmiš-ljanju, ko so se vrata naenkrat odprla. Bil je Vignault.

— Ali si mi prinesel kaj tolažbe za želodec? ga nagovori Morlon.

— Evo ti zajtrka: nekoliko kruha in steklenico mošta. Tak je službeni ukaz. No, nikar naj se ti obraz ne raztegne od razočaranja; imam seboj še kos piščančevega bedra in nekaj drugih do-brot. Ali tega ne sme nihče zvedeti. Zvečer pa ti prinesem buteljko vina. Upam, da boš zadovoljen.

— Skušal bom potrditi. Ali si že vse uredil za zvečer?

— Le zanesi se name. Kakor sem ti objubil, te pridem zvečer iskat in te popeljem v opazovališče. A zdaj te mo-ram zopet ostaviti. Če izostanem, uteg-nem vzbuditi sum in potem je vse iz-gubljeno.

— Poidi torej, prijatelji, in na svide-nje zvečer!

— Na svidenje zvečer!

Vignault je odšel, Morlon pa se je pripravil k zajtrku. Teknilo mu je, da nikoli tega. Jedila so kar koprnela. In ko je bilo vse pospravljeno, se je naš prija-telj lotil posla, ki ga je sam nazival »du-ševno prežvekovanje».

Morlon je tedaj razmišljal. Imel je časa dovolj, da mu ga je preostajalo. Minute se kar niso hoteli ganiti z mesta in sleherni ura se mu je zdela cela več-nost. Z uprav vročino nestrpnosti je pričakoval večera. Toda zdaj, ko si ga je želel, ga ni hotelo biti.

Slednjič se je vendarle stemnilo. V vratih je zarožljalo in vstopil je mornar. Prinašal je tradicionalni kruh z vrčem mošta; v rokavu pa je skrival bu-teljko šampanjca. Previdno se je ozrl okoli sebe in ko je videl, da ni listek, nikogar v bližini, je priprl vrata in od-ložil večerjo na tla.

— Počakaj še eno uro, takrat se vrnem.

S temi besedami Vignault odide.

Morlon si natoči vina in mošta ter čaka.

Čez eno uro se Vignault vrne.

— Vse je pripravljeno. Poidi z me-noj, a pazi, da ne povzročiš suma!

— Na boj se!

Morlon odide z Vignaultom. Napo-tita se po zelo strmih stopnicah in do-speta slednjič na hodnik, o katerem je bil mornar govoril Morlonu.

— Drugi konec hodnika naju pri-vede na mostič, šepne Vignault jedva-slično Morlonu na uho. Nato ga, prime

za roko, zakaj v temi ni ujetnik raz-ločil ničesar. Tako sta se srečno pre-rišla mimo nekaterih straž, ki bi jim Morlon sam gotovo padel v roke.

Naposled Vignault postoji, potegne iz žepa ključ in otvori neka vrata.

— Na cilju sva!

Morlon stopi za njim. Bila je zelo tesna sobica, v kateri so ležali raz-mešani zaboji in najraznovrstnejša druga ropotija, vse vprek.

Predno se je Vignault poslovil, je še izročil Morlonu svetilko, da se je mogel orientirati v čumnati.

— Dam ti sicer laterno, ali ravnaj previdno ž njo, da te ne izda!

— Kje leži grofova spalnica?

Vignault pokaže na vrata na desni.

— Onstran teh vrat, odvrne šep-taje. A zdaj te ostavljam. Od časa do časa se povrnem, za primer, da bi ti pretila kaka nevarnost. Dotlej pa sreč-no, in na svidenje!

— Na svidenje in hvala ti, prijatel!

Morlon je ostal sam v čumnati.

Njegova prva misel je bila, skriti laterno v kot, kjer ga ni mogla izdati nepoklicanim očem. Nato se je potilno-ma splazil k vratom grofove spalnice in prislonil uho na ključavnico.

V sobi je bilo vse tiho.

To in ono

Zlati rudniki na Švedskem

Iz najoddaljenejših krajev Norrlanda na severnem Švedskem so se razširile te dni fantastične vesti o bogatih ležiščih zlata. Švedski listi pišejo, da prihajajo od vseh strani iskanci zlata in da čaka mesteca Geleftea ista usoda kakor mesto Nome na Aljaski, ki se je kar čez noč spremenilo iz provincijalnega v moderno mesto. Med starimi kmetijskimi hišami v Gelefteji so zgradili iskanci zlata mnogo novih poslopij, večinoma lesenih barak, v katerih so se za silo nastanili. Poleg preiskunskih ameriških prospektorjev prihajajo v Norrland razni pustolovci, opremljeni z najrazličnejšimi električnimi aparati, ki pomagajo baje najti zlata ležišča. Širijo se fantastične vesti o ljudeh, ki so obogatili kar čez noč in zato ni čudno, da je nastala v Norrlandu splošna zmešnjava.

Res je le to, da je prispelo letos poleti v Norrland nekaj članov švedske vlade. Prvotno se je govorilo, da je potovanje ministrov v severno pokrajino v zvezi s težko krizo lesne industrije. Pozneje se je izkazalo, da je vleklo ministre v Norrland zlato in da je vlada skrivaj organizirala obsežno akcijo. Šef geološkega zavoda Gavelin je izjavil novinarjem, da so v okolici mesta Gelefteje res našli bogate žile zlata, srebra, medi in žvepla. Da-li se bodo novi zlati rudniki rentirali, še ni znano, pač pa bo izdelovanje arzenika odslej tako ceno, da s Švedsko ne bo mogla konkurirati nobena država. V vsaki to- ni zemlji je 31 % žvepla, 3 % medi, 9 % arzenika, 50 gramov srebra in 12 gramov zlata. Inženjerji so izračunali, da bo mogoče pridobivati letno 350 kilo- gramov zlata.

Po teh alarmantnih vestih je vsa okolica Gelefteje oživila. Ljudje prodajo in kupujejo parcele, hodijo okrog kakor omamljeni in nihče ne ve točno, kaj se godi. Vlada je že začela graditi nove ceste in poslopja, kar priča, da se

misli resno lotiti dela. Vsaki dan iz- kopljejo 150 ton zemlje, po novem letu pa nameravajo kopanje podeseteriti.

Double blago

za suknje in raglane s karirano pod- logo prodaja najceneje vsako množino tvrdka

Drago Schwab Ljubljana

Konec čarlstona?

Black bottom — ples bodočih sezon.

Iz Pariza prihaja senzacionalna vest, ki bo gotovo iznenadila tudi naše ple- salce in plesalke. Pariški listi namreč poročajo, da bi čarlstonu zadnja ura. Eksotični ples, ki so ga sprva plesale in zanesle med svet zamorske plesalke, bo baje izginil iz plesne dvorane, kjer danes kraljuje in bo še časoma ostal po- zabljen kakor mnogi njegovi predniki. Čarlston se mora umakniti novemu ple- su, ki se je pojavil na horizontu in ki ga že plešejo sedaj v Parizu. Tudi ta ples izvira iz ritmov zamorskih plesov in se imenuje black bottom. Po naše bi se to reklo »ples črnega močvirja«. V nasprotju s čarlstonom, ki je pretirano temperamenten, je black bottom pre- cej umerjen. Njegov ritem je miren in drseč. Postanek novega plesa je zelo originalen. Black bottom je v svojem jedru kopija gibov in kretnj, ki jih delajo črnici, kadar pasirajo močvirnat stezo kake reke v globokem pragozdu Afrike. Počasi dvigajo nogo in previd- no drse naprej.

V Parizu torej že plešejo »black bot- tom«. Glasovita plesalka Jenny Golder in njen partner Mary Pilzer sta ga te dni izvajala pred plesnimi izvedenci, katerim je ples baje zelo ugajal. Zbra- ni plesni učitelji so ugotovili, da je no- vi ples zelo menden in docela sposoben

za salon, kamor ga hočejo v Parizu uvesti že to zimo. K nam ga letos goto- vo še ne bo, zato so oduševljeni prista- ši čarlstonu lahko za enkrat še pomir- jeni.

VI. kongres čsl. Ymke v Brnu

V nedeljo je bil odprt v Brnu VI. kongres češkoslovaškega krščan- skega udruženja mladih mož (Young Men's Christian Association ali kratko YMCA). To je ena največjih medna- rodnih organizacij duhovnega značaja. Krščansko udruženje mladih mož je ustanovil l. 1844. v Londonu George Williams. Mlada organizacija se je kmalu razširila na kontinent. Čez sedem let pa tudi na Ameriko, kjer je našla med prebivalstvom mnogo privrženec. Leta 1855 je bila ustanovljena v Parizu svetovna zveza Ymke, ki je sklicala le- tos v avgustu v Helsinkforsu kongres, katerega se je udeležilo 1500 delegatov iz 50 držav. Ymka prodira zdaj med pripadnike vseh krščanskih cerkva, pa tudi med žide, mohamedance, budiste in bramine. Edini ajeni nasprotniki so protiverski pokreti, ki so nastali zadnje čase v Rusiji in Kitajski.

Na Češkoslovaško so zanesli duh nove organizacije legijonarji iz Sibirije, kjer so delovali med njimi ameriški sektanti. Ze l. 1920. je začela Ymka de- lovati med akademsko omladino. V Pragi je zgradila Dijaški dom in priva- bila večino idealnih akademikov. Zda- šteje že 12 krajevnih udruženj in ima osem lastnih domov. Organizacija skr- bi za telesno in duhovno vzgojo mla- dine. Njene cilje je lepo označil držav- ni tajnik Zedinjenih držav Herbert Hoover, ki je lani na kongresu Ymke v Washingtonu izjavil: »Naš cilj je

Rim gori. — Prvi kristjani in njih trpljenje. — Apostoli sv. Pe- ter, sv. Pavel itd. — Nočni se- stanki vernikov v podzemskih katakombah. — Zmaga Kriza nad poganstvom. — Rimljani in Rimljanke; njih sprieno življenje

združiti Čeha, Slovake, Madžare in Ži- de v delu za skupne interese, kar po- meni zasigurati narodnim manjšinam več pravic kakor so jih dobile z razni- mi pogodbami in zakoni.

Umor na Moravskem

Kakor smo že poročali, so našli te dni na polju blizu Jihlave umorjeno Marijo Wasserbauerjevo. Sum je pa- del na njenega ljubimca Franca Chme- la, ki so ga našli v petek zjutraj v goz- du z globoko rano v glavi. Orožniki so dolgo iskali morilca po bližnjem goz- du, toda vse prizadevanje je bilo za- zaman. Sele v petek zjutraj je našel gozdni čuvaj ranjenega Chmela in ob- vestil orožnike, ki so prepeljali ranje- nca v mesto ter ga zaslili. Chmel je svoj zločin priznal. V soboto so ga prepeljali v bolnico, kjer so mu nudili zdravniško prvo pomoč. Rana je težka, vendar se pa ni bati, da bi Chmel umrl.

Zdravniki so ranjenega morilca v soboto preiskali in ugotovili, da si je pri poizkušenem samomoru tako po- kvaril levo oko, da bo najbrž oslepel. Na vprašanje, kako se je ranil, je začel pripovedovati, da je bežal po grmovju in da se mu je v oči zapeljala v oko. Težko rano nad očesom je zadobil ba- je pri skoku iz vlaka. Vozil se je do- mov in ko je opazil v vlaku orožnike, je skočil med vožnjo iz vagona in po- begnil v gozd, kjer se je klatil dva dni. Tretji dan je prišel na kraj svojega zločina in ko je opazil, da trupla ne- srečne žrtve ni več tam, kamor ga je bil skril, je potegnil revolver in se ustrelil. V razburjenosti ni dobro me- ril in tako je ostal pri življenju. O umoru samem in motivih noče govoriti.

× Spomenik školjki. V Tokiju postavlja jo čuden spomenik. Ker velja Tokio za iz- vrstno najdišče pravih biserov, je japonska vlada sklenila postaviti spomenik školjki. Spomenik bo imel obliko visokega zvonika, ki bo okrašen z desetstotimi biseri. Odkritje spomenika bo ob enem japonska religiozna svečanost, pri kateri se bodo vršili obredi na čast mrtvim živalim. Sploh niso na Ja- ponskem take slavnosti kaj redke. Pred kratkim so v Tokiju imeli mašo zadušnico rezbarji, ki predelujejo slonovo kost. Mo- lili so za mrtve slone, ki so morali dati svo- je življenje, da so rezbarji lahko dobili kruh.

SIBIRIJA

Predstave ob 7. in 9. uri.

ELITNI KINO MATICA Telefon 124

NERO

PRIDE!
«ELITNI KINO MATICA»

Veličastni in grozni prizori v rimskem amfiteatru: deset in deset tisoč gl. dalcev, na stotine levov, ki grabijo človeške žrtve itd. — Največje dirke na svetu. — Življenje in smrt Neronu.

UNDERWOOD

pisalni stroj je dosegel svetovni sloves. Nad 2.000.000 strojev v prometu in rabi

Zastopstvo: Lud. Baraga Ljubljana Se enburgova ulica 6

MOŽEM DELA!

Za nogo neprikladni čevlji omejujejo Vašo sposobnost, preprečujejo uspeh pri delu in škodijo Vašemu zdravju.

Naš model 3967

iz 1^a boksa na rom šivani, črni ali rumeni

Dinarjev

269.—

zadošča vsem zahtevam. uresničuje naše napore, da Vam moremo postreči. Kdor more za sedaj nabaviti samo en par čev- ljev, naj izbere samo ta model.

Rata

Odvetnik in kazenski zagovornik

Dr. DINKO PUC v Ljubljani

naznanja, da je svojo odvetniško pisarno preselil

na Aleksandrovo ceste št. 5

(doslej Zveza industrijev)

3136

Mag. št. 28.241/rci IX

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje dobavo in polaganje obstanskih kaolinških ploščic v novih in prenovljenih objektih mestne hišavnice.

Razpisni pripomočki se daje v mestnem gradbenem uradu, Linga- jeva ulica št. 1, III nadst. — Ponudbe je vložiti najpozneje do 15. novembra 1926 opoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski.

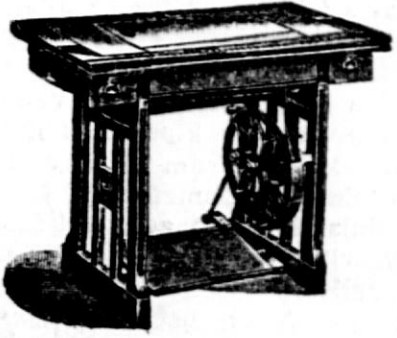
Najboljša KOLESA so
GRITZNER

šivalni stroji

za obrt, dom JOSIP PETELINC, Ljubljana. Pouk šiva- in industrijo nega voženja brezplačen.

NAJNIZJE CENE

TUDI NA OBROKE!

Stare kovine

vseh vrst plača nabojke Strazalskijski. Za greb Meduličeva ul. 20

Otroška postelja

z mrežo in žimnicami — napredaj. — Naslov po- vprava »Slovenskega Naroda«. 3135

Mlad gospod

s premoženjem želi zna- nja s simpatično gospo- dično od 20—26 let, iz- ključene niso vdove brez otrok. — Ponudbe na- pravo »Slov. Naroda« s polnim naslovom pod »Osmiljenec/3135«. Taj- nost zanjajčena.

Ključavničarski pomočnik

močan, dobra moč, zmo- žen slovenskega in nem- škega jezika išče službo pri večjem podjetju. — Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod Stalno/3132

Specerijsko

opravo, dobro ohranjeno — ku- pim. — Ponudbe pod Specerijska trgovina/3131 na upravo »Slov. Nar.«

Din 30.000

brezobrestnega posojila dam za stanovanje dveh sob s kuhinjo. Vknjižba na prvo mesto. — Po- nudbe pod »Takojšnje posojilo/3130«.

baker, svinec kositer, medenino aluminij, cinkovo pločevino, aku- mulatorske plošče etc. kupu- plača najbolje Yerc Komercija- družba Ljubljana Kongresni tr-

Sobaricu

načrta, vješto posteno, 10 do 40 godina staru, vrlo snažno i čistu reka govori slovenski, nemački, ali malo obitelji, vrlo dobra kuća - Ponude na Schwarz drug Zagreb. Preradovičeva ul. 1

Suho gobe

ta. kvalitete, na se povzročene uferajo tvrdki E. Vajda, Cakovec, Medjimurje. 161/1

Poverjeni prodajalec srečk državne razredne loterije

Orag. R. Kolaković
BEOGRAD

prodaja na veliko n malo. Naj- bolje urejena poslovnica te vrste. Daje najugodnije pogoje za pro- dajo srečk. Službeni načrt z na- vodilom pošiljem vsakemu brez- plačno 421-T

Telefon **Ivan Zakotnik** Telefon 379
379 mestni tesarski mojster
LJUBLJANA, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, v.l.e. tovarne, cerkve in zvonike. Stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. FARNA ŽAGA 23-1 Tovarna turnirja

Amerikanski 3134
beli portland cement

dobavlja
VILIBALD FUCHS, Praga
Poštni predal 327 Telefon 50 025

Franja Skrbinšek roj Haberl naznanja v svo- jem in v imenu svojih otrok Ljudmilo, Milana, Stefanje in Vladimirja pretržno vest, da se je včeraj dne 2. novembra t. l. ob 4 uri popoldne po daljši mukopolni boleznii preselil v večnost njen srčno ljubljani soprog oz. oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Štefan Skrbinšek

nadsprevodnik drž. žel. v p. in vodja brzojav- nega urada dir. drž. železnice v Ljubljani.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v čo- trtek dne 4. novembra 1926 ob 4 uri popoldne iz Stare poti št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. novembra 1926.